

2025-01-21

Verksamhetsplan UN Women Sverige 2025–2026

Verksamhetsplanen grundar sig på den gemensamma plan som UN Women Sverige har avtalat med UN Women's huvudkontor i New York (Joint Partner Plan 2025–2026). Verksamhetsplanen fungerar som ett styrdokument för kansliets och styrelsens arbete samt inspirerar arbetet för lokalföreningarna och nätverken.

1. Uppdrag

UN Women Sverige är en av tretton nationella kommittéer som stödjer FN-organet UN Women (se mer: <https://www.unwomen.org/en/partnerships/national-committees>). UN Women Sverige är en religiöst och partipolitiskt obunden ideell organisation, vars uppdrag är att:

- bedriva insamling till UN Womens globala program
- nationellt bedriva påverkansarbete om global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter samt
- nationellt informera, kommunicera och öka den allmänna kännedomen om globala jämställdhetsfrågor.

I uppdraget ingår även att stärka relationen mellan UN Women och den svenska regeringen.

2. Övergripande mål:

Utifrån uppdraget kommer UN Women Sverige de närmaste åren ha följande mål:

- Att UN Women (Sverige) blir mer välkänt i Sverige, samt därmed ha åstadkommit:
- Ökad påverkan och kommunikation inom globalt jämställdhetsarbete i Sverige; samt

- Ökad finansiering (insamling och finansiellt stöd) till organisationen.

3. Inledning och mervärde

UN Women Sverige verkar i en omvärld där det globalt görs framsteg mot jämställdhet. Men samtidigt ökar motståndet mot kvinnors och flickors rättigheter på många ställen i världen - en backlash - som inte sällan går hand i hand med minskat demokratiskt utrymme, flera auktoritära stater samt värdekonservativa rörelser. Globalt är också jämställdhetsfrågor och kvinnorrättsorganisationer ofta underfinansierade.

I Sverige har jämställdhet kommit långt och samsynen om vikten av jämställdhet fortfarande är stor. Många och vokala organisationer verkar för jämställdhet i Sverige. UN Women Sverige har en komparativ fördel i sitt FN-mandat och breda jämställdhetsuppdrag. Vidare har UN Women Sverige tillgång till en omfattande kunskapsbas inom UN Women och FN. Dessa fördelar bör användas för att stärka UN Women Sveriges arbete och uppdrag samt för arbetet för fortsatt omfattande svenskt stöd till UN Women.

UN Women Sverige ska sträva efter att vara en progressiv och stark röst för kvinnors och flickors rättigheter i världen, lyfta feministiska perspektiv och koppla till aktuella händelser, situationer och kriser globalt samt vara en samlande kraft för globala jämställdhetsfrågor i Sverige.

Övergripande budskap och mervärde för UN Women (Sverige) är:

- Globalt är kvinnors och flickors mänskliga rättigheter långt ifrån uppnådda
- Vi lever i en tid av ökat motstånd mot kvinnors och flickors rättigheter (kopplat till motstånd mot demokrati och auktoritära och värdekonservativa rörelser)
- UN Women behövs mer än någonsin
- UN Women är en del av FN med syfte att arbeta för alla kvinnors och flickors rättigheter i världen samt för att stärka jämställdhet i hela FN-systemet
- UN Womens arbete grundar sig i internationella konventioner som FN:s medlemsländer skrivit under, som t. ex. FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, FN:s kvinnokonvention (CEDAW) och Pekingplattformen
- UN Women är en kunskapsdriven organisation med unik data och rapportering
- UN Women finns i snart 100 länder och genomför jämställdhetsarbete direkt på plats och vet att bidrag kommer fram till rätt målgrupp

- UN Women arbetar i länder med alla aktörer, från regeringar, parlament och akademi till privata sektorn och civilsamhälle, med ett stort fokus på lokala kvinnorätsorganisationer
- UN Women bidrar till FN:s arbete i humanitära katastrofer och konflikter (där inte alltid andra organisationer finns) med ett fokus på kvinnors och flickors särskilda utsatthet (som inte alla humanitära aktörer har)
- UN Women Sverige finns runt om i landet med lokalföreningar, nätverk och medlemmar

4. Strategiska mål

- UN Women Sverige ska uppfattas som en trovärdig organisation som proaktivt samverkar med aktörer och media, liksom med allmänheten
- UN Women Sveriges varumärke ska vara starkare
- Ökad dialog med representanter för Sveriges regering och andra politiska och samhällseliga ledare, fler avtryck i media och fler följare i sociala medier

En viktig del i UN Women Sveriges påverkans- och kommunikationsarbete är att använda och stärka de nätverk som organisationen har. Ett fokus kommer, om resurser tillåter, att ligga på riksdagsledamöter. Ambitionen under perioden är också att kunna arbeta mer strukturerat och organiserat med media, beroende på resurser. För att stärka påverkan och kommunikation ska vi sträva efter fler medlemmar och lokala föreningar/nätverk i Sverige.

Kommunikationsarbetet ska stegvis bli än mer strukturerat med relevant material för rätt kanal i rätt tid. Matiga nyhetsbrev och mailutskick ska användas än mer för att visa på UN Womens arbete och resultat. Vårt pro-bono-partnerskap med byrån Nord DDB och mediaföretaget OMD ska formaliseras med gemensamt mål om minst en större kampanj om året. Om resurser tillåter ska användning av specifika talespersoner/key influencers för olika kampanjer undersökas.

Under år 2025 kommer stort fokus att ligga på de jubileer som äger rum av olika internationella överenskommelser om jämställdhet, framför allt Pekingplattformen 30 år samt Internationella kvinnodagen 50 år. Dessa jubileer kommer att användas för att understryka vikten av det fortsatta arbetet framåt, inte minst i ljuset av de bakslag vi kan se vad gäller kvinnors och flickors rättigheter i världen. De större dagarna och perioderna under året kommer fortsatt användas, som Internationella kvinnodagen 8 mars, Orange Day/Month i november, jul, FN-dagen 24 oktober och Flickadagen den 11 oktober.

Som ett "game-changing event" är ambitionen att anordna ett event på kvinnodagen 8 mars 2025 i samklang med andra nationella kommittéer och med en bredd av aktörer under slogan #MoveForward med koppling till ovan.

4. Tematisk inriktning:

Ett generellt och dagligen pågående tema och fokus är kvinnor och flickor i kris och konflikt i olika delar av världen och UN Womens arbete med detta. I tillägg kopplar vi till olika aktuella jämställdhetshändelser och nyheter.

För att öka synlighet och fokus för organisationen kommer UN Women Sverige att arbeta med en betoning på följande tre tematiska under perioden:

4.1 Våld mot kvinnor och flickor

Koppling till UN Womens globala kampanj; Orange Day/Month, Orange the World

Våld mot kvinnor och flickor är ett av de främsta uttrycken för kränkningar av kvinnors och flickors mänskliga rättigheter. Detta gäller allt från sexuellt våld i konflikt, våld i nära relation, könsstympning, barnäktenskap och människohandel för sexuella ändamål till digitalt våld och ekonomiskt våld etc.

En av tre kvinnor i världen har upplevt fysiskt eller sexuellt våld av en närstående, oftast av en manlig partner, ibland med dödlig utkomst. UN Women beräknar att så många som 140 kvinnor och flickor i världen dör varje dag i femicid. Mäns våld mot kvinnor och flickor får stora konsekvenser för kvinnors och flickors fysiska och psykiska hälsa samt påverkar hela samhällen och samhällsutvecklingen.

Våld mot kvinnor och flickor förekommer i alla regioner, länder och kontexter samt ökar under kris och konflikt. I Sverige - ett av världens mest jämställda länder - är mäns våld mot kvinnor och flickor fortsatt ett av våra stora samhällsproblem.

UN Women Sverige ska arbeta med att motverka alla former av våld mot kvinnor och flickor, genom att driva på för stärkt lagstiftning och policies på området, liksom att tillräckliga resurser avsätts för genomförande, arbete med utsatta och förebyggande. UN Womens arbete globalt och i olika länder ska lyftas för att belysa frågan och bidra till best practices. Vi ska bidra till normförändring och förändring av destruktiva maskulinitetsnormer.

Budskap kan relatera till våldet mot kvinnor och flickor i kris och konflikt, våldet som en global pandemin och de ökade bakslag vi ser mot kvinnors och flickors rättigheter i världen. Fokus kan också ges till det ökade digitala våldet och hoten mot kvinnor och flickor. UN Womens data och rapporter ska lyftas.

Påverkansarbete bör ske gentemot regering, riksdagsledamöter och politiker samt myndigheter, civilsamhälle, företag och den allmänna opinionen. En ambition är att synas i debatter, seminarier och media när våldsfrågor diskuteras.

Samarbete med bl.a.:

- Jämställdhetsenheten Arbetsmarknadsdepartementet och UD - Jämställdhetsmyndigheten och Sida
- Andra FN-kommittéer och organisationer i Sverige
- Andra civilsamhällesorganisationer som arbetar med frågorna Kvinna till Kvinna, Unizon, Roks och Sveriges Kvinnoorganisationer m fl.

4.2 Män och jämställdhet

Koppling till UN Womens globala kampanj; HeForShe

Fler män och pojkar tar allt större ansvar för ett jämställt samhälle och blir mer delaktiga i jämställdhetsarbetet, även om jämställdhet som samhällsfråga traditionellt drivits av kvinnor och kvinnorörelser. Könsnormer påverkar både kvinnors och mäns livsförhållanden. Studier visar att alla gynnas av jämställdhet och att samhällen som är mer jämställda är mer hälsosamma, fredliga och mer ekonomiskt framgångsrika.

Män gynnas fortfarande generellt av könsordningen i samhället och har ofta större makt och resurser samt är i högre grad representerade i politik, ekonomi och andra sektorer. Men en mängd förändringar sker som bl.a. rör frågor om ekonomi och arbetsmarknad, familj, hem och faderskap, demografi etc. Det är viktigt att mäns och pojkars insatser i jämställdhetsarbetet uppmärksammas. Men även frågor om mäns överrepresentation i många sektorer, samt mäns överrepresentation i kriminalitet och som förövare i könsrelaterat våld samt förekomsten av destruktiva maskulinitetsnormer.

UN Women Sverige ska arbeta med att engagera fler män och pojkar i jämställdhetsarbete. Trots att de flesta män i Sverige fortsatt ser att jämställdhet är något positivt engagerar sig få män aktivt i frågorna. Frågor om könsroller och ojämställda samhällsliga strukturer är viktiga,

liksom jämställdhet i ekonomin och på arbetsmarknaden, inklusive löner, representation, barnomsorg och obetalt hemarbete. Frågor runt mäns våld mot kvinnor och destruktiva maskulinitetsnormer, liksom att #TaSnacket är centrala.

Fortsatt arbete bör ske med olika idrottsföreningar inom HeForShe-samarbeten.

Samarbete med bl.a.:

- Jämställdhetsenheten Arbetsmarknadsdepartementet och UD - Jämställdhetsmyndigheten och Sida

- Andra organisationer som MÅN, Stiftelsen Allbright etc.

- Fokus på företag inom traditionellt manliga områden som bygg, IT, teknik etc.

4.3 Flickors och unga kvinnors situation och engagemang

Koppling till UN Womens globala kampanj; Generation Equality

Globalt är flickor som grupp fortsatt ofta diskriminerad, både i egenskap av att vara barn och för deras kön. Flickor och unga kvinnor på flykt och i kris, krig och konflikt drabbas hårt. Framsteg har nåtts de senaste decennierna, t.ex. ökar andelen flickor som går i skolan i världen, barnäktenskap blir färre och könsstympning minskar. Men det är fortsatt färre flickor än pojkar i skolan och de tas ofta ur skolan tidigare. Över 600 miljoner flickor och kvinnor i världen beräknas ha gifts bort som barn och över 200 miljoner ha könsstympats. Centrala rättighetsfrågor är flickors och unga kvinnors rätt till sin egen kropp, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) och skydd från våld.

I Sverige och i världen brottas flickor och unga kvinnor med fördomar om könsroller, hat, hot och våld på nätet, psykisk ohälsa och kroppsnegativa ideal etc. Sociala normer styr ofta val av utbildning och flickor och unga kvinnor är underrepresenterade t.ex. inom STEM (Science, Technology, Economics, Mathematics). I världen och i Sverige har unga kvinnor och flickor ofta ett stort engagemang i feminism, jämställdhet och mänskliga rättigheter. På flera ställen i världen står unga kvinnor först upp mot orättvisor och för mänskliga rättigheter, ofta med fara för sitt eget liv.

UN Women Sverige ska lyfta och stärka flickor och unga kvinnor som grupp samt sätta ljus på flickors och unga kvinnors situation och engagemang, både globalt och i Sverige. Arbetet med att stoppa alla former av våld mot unga kvinnor och flickor är helt centralt, liksom flickors och

unga kvinnors situation i kris och konflikt. Flickors utbildning och flickor och unga kvinnor inom STEM och tech bör lyftas.

UN Women Sverige ska sträva efter att vara en samlade kraft för engagerade flickor och unga kvinnor i Sverige. UN Women Sverige kommer genom ett litet projektbidrag från MUCF och tillsammans med lokalföreningar ha nätverk för unga kvinnor med workshops och andra aktiviteter.

Samarbete med bl.a.:

- Andra FN-kommittéer och organisationer, som UNICEF Sverige, PLAN International, Kvinna till kvinna, Existera etc.

- Unga feministiska organisationer, rörelser och influencers i Sverige etc.

4.4 Ett rättighets- och intersektionellt perspektiv

Arbete med dessa ovan teman ska genomsyras av ett rättighets- och intersektionellt perspektiv. Frågor som kan integreras i ovan teman är också bl.a ekonomisk jämställdhet och kvinnors och flickors politiska deltagande.